

Warszawa, dnia 17 lutego 2014 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

7. Giodenewic W. Alen
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 18.02.14
nr 978 podpis wy

FN7/0602/MIO/1/2014/RD- 15244

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 18.02.14
nr 666 podpis Borusewicz

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do oświadczenia Pana Senatora Kazimierza Kleiny (sygn. BPS/043-47-2013/14) w sprawie zakresu przedmiotowego ustawy o usługach płatniczych, które wpłynęło do Ministerstwa Finansów w dniu 20 stycznia br., uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W dniu 30 sierpnia 2013 r. Sejm uchwalił nowelizację ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175, ze zm.; dalej – UUP), której zasadniczym celem jest efektywny wzrost sieci akceptacji kart płatniczych oraz poprawa efektywności kosztowej tego rodzaju płatności w stopniu, który pozwoli na objęcie pozytywnymi skutkami rozwoju obrotu bezgotówkowego wszystkich uczestników rynku płatności. Przepisy znowelizowanej ustawy obowiązują w systemie prawnym, po ponad dwumiesięcznym okresie *vacatio legis*, od dnia 1 stycznia 2014 roku.

Odnosząc się do pytania Pana Senatora należy postawić tezę, iż w sytuacji, w której zasady wydawania i akceptacji danego instrumentu płatniczego będą ustalane przez organizację kartową oraz taki instrument płatniczy będzie funkcjonował w środowisku opłaty interchange, a także dodatkowo będzie instrumentem podobnym (np. funkcjonalnie) do karty płatniczej, to znajdują do niego zastosowanie przepisy art. 38a ust. 1 UUP.

W ocenie Ministerstwa Finansów, określając zakres przedmiotowy wspomnianej ustawy, należy wziąć pod rozwagę całokształt brzmienia przepisów UUP oraz ustawy nowelizującej z dnia 30 sierpnia 2013 r.

Przepis art. 1 ust. 2¹ wskazuje, iż ustawodawca na gruncie tego aktu określił podstawowe zasady funkcjonowania rynku krajowych transakcji płatniczych przy użyciu kart płatniczych. Art. 38a. ust. 1 z kolei stanowi, iż stawka opłaty interchange nie może przekroczyć 0,5% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz – w zakresie transakcji płatniczej przy użyciu karty płatniczej – art. 3 ust. 1 pkt 3. Dokonując analizy przedmiotowego zagadnienia uwagi wymagają ponadto następujące kwestie: definicja karty płatniczej (art. 2 pkt 15a – *karta uprawniająca do wypłaty gotówki lub umożliwiająca złożenie zlecenia płatniczego*

¹ Każdy przepis w niniejszym tekście będzie odnosił się do przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.

za pośrednictwem akceptanta lub agenta rozliczeniowego, akceptowana przez akceptanta w celu otrzymania przez niego należnych mu środków) oraz fakt braku istnienia definicji legalnej podobnego do karty płatniczej instrumentu płatniczego (o którym mowa na gruncie UUP w art. 3 ust. 1 pkt 2 lit. b oraz art. 56 ust. 2) w polskim systemie prawnym, jak również w prawie unijnym.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę na definicję instrumentu płatniczego. Zgodnie z art. 2 pkt 10 UUP, instrumentem płatniczym jest *zindywidualizowane urządzenie lub uzgodniony przez użytkownika i dostawcę zbior procedur, wykorzystywane przez użytkownika do złożenia zlecenia płatniczego*. Przedmiotowa definicja konsumuje więc definicję karty płatniczej, co w efekcie oznacza, iż każdą kartę płatniczą w rozumieniu przepisów UUP należy uznać za instrument płatniczy. Technologiczny aspekt płatności mobilnych – w okolicznościach opisanych przez Pana Senatora - nakazuje rozpatrywać tę materię w odniesieniu do stosowania art. 38a ust. 1 jedynie w stosunku do „podobnego do karty płatniczej instrumentu płatniczego”.

Należy podkreślić, iż na gruncie UUP jest mowa o „podobnym instrumencie płatniczym” wyłącznie w relacji do karty płatniczej, co w konsekwencji oznacza, iż taki instrument musi wypełniać – poza oczywiście *stricte* definicją instrumentu płatniczego – podstawowe desygnaty definicji karty płatniczej, aby w ogóle zaistniała możliwość rozpatrywania określonego instrumentu płatniczego pod kątem zastosowania do niego art. 38a ust. 1. Zatem – w ocenie Ministerstwa Finansów – jeśli dany instrument płatniczy będzie podobny do karty płatniczej, czyli *karty uprawniającej do wypłaty gotówki lub umożliwiającej złożenie zlecenia płatniczego za pośrednictwem akceptanta lub agenta rozliczeniowego, akceptowanej przez akceptanta w celu otrzymania przez niego należnych mu środków* oraz jego wydawnictwo i zasady funkcjonowania będą regulowane przez organizacje płatnicze (w rozumieniu art. 2 pkt 19b), działające w tzw. czterostronnych systemach, a także z tytułu płatności takim instrumentem pobierana będzie opłata *interchange* w rozumieniu art. 2 pkt 19a – to tym samym należało będzie zastosować w takich okolicznościach art. 38a ust. 1.

W opinii Ministerstwa Finansów uprawnionym jest stwierdzenie, iż jeśli instrument mobilny (np. działający w oparciu o technologię NFC, gdzie płatność dokonywana jest w oparciu o zdematerializowaną formę karty płatniczej, „zaszytą” w telefonie) jest akceptowany i wydawany zgodnie z zasadami ustalonymi przez organizacje kartowe (czyli podmioty, które faktycznie ustalają zasady wobec wydawnictwa i funkcjonowania w obrocie gospodarczym kart płatniczych), które działają w oparciu o model płatności z wykorzystaniem opłaty *interchange* (przykładem mogą być tzw. *rules* globalnych organizacji płatniczych), to instrument taki podlega reżimowi przepisów UUP w odniesieniu do maksymalnych stawek opłaty *interchange*, z tym jednak zastrzeżeniem, że instrument taki musi być instrumentem podobnym do karty płatniczej (*a contrario* – nie będzie więc nim np. aplikacja płatnicza, będąca instrumentem płatniczym, której zasady wydawania i akceptowania określa podmiot inny niż organizacja kartowa (np. wydawcy kart płatniczych, instytucje płatnicze) i dany instrument płatniczy nie funkcjonuje w „środowisku” opłaty *interchange*.

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych i Samorządowych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
2. Biuro Ministra – w miejscu,
3. Odpowiedzi@nw.sent.gov.pl